

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

№ 5
Дата 16. 01. 24 год.

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
22.1.24
17 801-17

Република Србија
Завод за јавно здравље Пирот
18300 Пирот, ул. Кеј б.б
Тел/Факс: 010/343-994
E-mail: ekologija@zzjzpirot.org.rs
Web: www.zzjzpirot.org.rs

ИЗВЕШТАЈ
О КОНТРОЛИ КВАЛИТЕТА АМБИЈЕНТАЛНОГ ВАЗДУХА
ЗА 2023 ГОДИНУ

- Назив корисника:
Општина Димитровград
- Седиште корисника:
Димитровград, ул. Балканска бр. 2
- Место Мерења:
 - ОШ „Христо Ботев“, ул. Христо Ботев бр. 3
Координате мерног места: 43°01'54"N
22°77'89"E
 - Објекат ЈП Комуналац Димитровград- Гранични прелаз Градина
Координате мерног места: 43°99'91.81"N
22°83'15.15"E

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

УВОД

Значајан проблем животне средине градова је аерозагађење - загађеност ваздуха која је последица индустријализације, развоја саобраћаја и интензивне урбанизације уопште. Аерозагађење подразумева испуштање у атмосферу састојака који не припадају нормалном саставу ваздуха, односно присуство у атмосфери супстанци или енергије у свакој количини и у сваком трајном облику, која проузрокује штете људима, биљном и животињском свету.

Према дефиницији Светске здравствене организације, ваздух је загађен када садржи непожељне састојке у концентрацијама које су штетне:

- за човека и

- за његову околину (биљни и животињски свет, материјална и културна добра).

На степен загађености ваздуха утиче већи број фактора који се могу поделити на променљиве и сталне факторе (променљиви - фактори на које се може утицати и стални - на оне на које човек не може утицати), као и на природне и вештачке:

У променљиве факторе могу се убројати: промена количине штетних материја које се уносе у атмосферу насеља, метеоролошки елементи који утичу на степен дисперзије, хемијска стабилност штетних материја, њихова физичка својства и др.;

Стални фактори који утичу на квалитет ваздуха су: конфигурација терена, урбанистичка решења, зелене површине, просторно планирање, орографски услови као и предузете мере за заштиту ваздуха од загађивања;

Природни извори загађења су: ерупције вулкана, елементарне непогоде, шумски пожари и сл.;

Вештачки извори, тј. створени људском делатношћу су: индустријски објекти, топлане, индивидуална ложишта, термоелектране, грађевинска делатност и друго.

Главне изворе загађивања ваздуха у развијеним градским срединама, па и у Димитровграду, чине продукти сагоревања горива у домаћинствима, индустрији, топланам, индивидуалним котларницама, затим саобраћај, грађевинска делатност, неодговарајуће складиштење сировина, депоније смећа, као и степен јавне хигијене у граду.

На степен загађености ваздуха утичу врсте и капацитет индустрије, количине и врсте употребљеног горива, број моторних возила, а индиректно на загађење утичу метеоролошке и климатске особине насеља, урбанистичка решења, локација индустрије, изградња саоб

Међу овим факторима аерозагађења нарочито треба обратити пажњу на оне на које можемо утицати.

Значај праћења аерозагађења је пре свега медицински и еколошки, али се не може занемарити ни његов економски, правни, биолошки и технолошки значај.

Аерозагађивачи, тј. супстанце које загађују ваздух деле се на класичне (сумпордиоксид, чађ и таложне материје), које се могу наћи у свакој урбаној средини и специфичне аерозагађиваче који су пратиоци одређених индустријских и енергетских постројења, појачаног саобраћаја (угљенмоноксид, азотни оксиди, приземни озон, формалдехид, угљоводоници, олово, кадмијум, цинк, хром итд.).

Дејство загађеног ваздуха на човека може бити директно (последица удисања ваздуха и у њему присутних штетних материја) и индиректно, које је везано за повећање ултравиолетног зрачења, снижењем интензитета сунчеве радијације и промене спектра радијације, оштећење озонског омотача, стварање ефекта стаклене баште, настајања киселих киша.

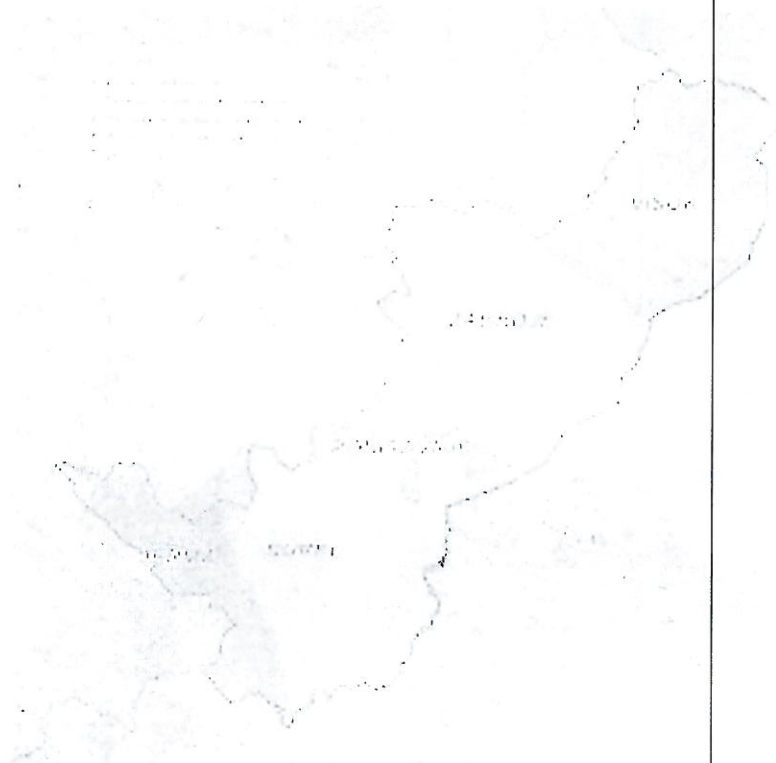
ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

МАКРОЛОКАЦИЈА

Општина Димитровград налази се у југоисточном делу Републике Србије, на граници са Бугарском и саставни је део Пиротског округа. Димитровград се налази на 545 метара надморске висине. Географски положај града је 43.01° сгш, 22.45° игд. Површина града је 481km². Центар општине је град Димитровград. Општина је подељена на пет мањих целина:

-Горње Понишавље, Горњи Висок,Забрђе,Бурел и Дерекул



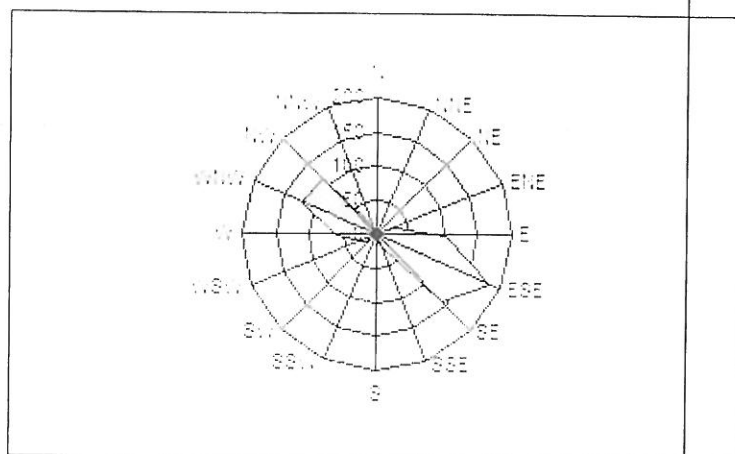
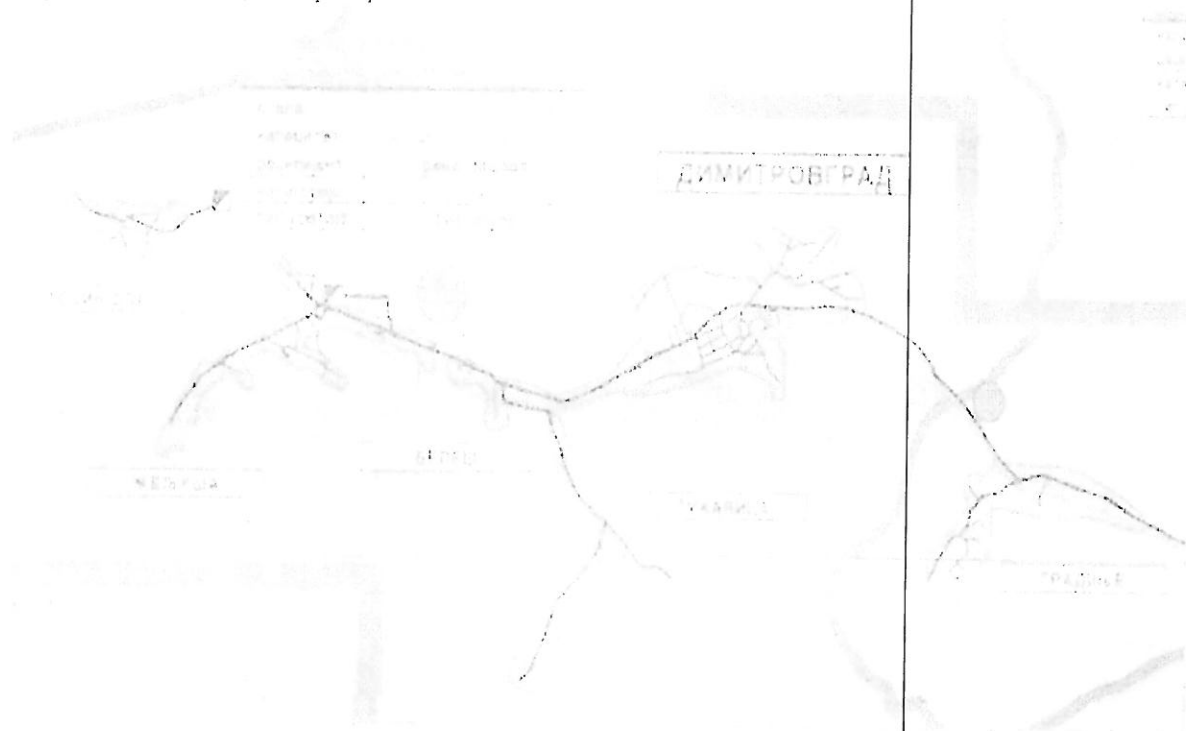
У Општини живи око 10 000 становника. Граничи се са општинама Пирот и Бабушница, док се источним делом граничи са Републиком Бугарском. Општински центар је Димитровград. Град Димитровград налази се на крајњем југоистоку Републике Србије, у горњем току реке Нишаве, на око 90км од Ниша и око 60км од Софије, главног града Републике Бугарске. Кроз град пролази Коридор 10 и железничка пруга Београд—Ниш—Софија.

Гранични прелаз „Градина“, према Републици Бугарској, се налази на око 5км од града Димитровград у узводном делу слива реке Нишаве, а на око 4,5км од изворишта за снабдевање водом „Ивкова воденица“.

Околину Димитровграда чини брдско- планински предео а клима овог подручја је умерена до планинско- континентална.

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

Карта Општине Димитровград



Дијаграм учесталости правца дубања ветра - ружа ветрова

МИКРОЛОКАЦИЈА

Уређаји за мерење загађености ваздуха налази се у згради школе „Христо Ботев, у централној зони града као и на граничном прелазу „Градина“. У околини ових мерних места не налазе се активни производни погони .

Температура

Територија општине припада Горњем Понишављу чије су температуре на западу више у односу на њен источни део. У посматраном периоду средња минимална температура ваздуха у јануару је до $-4,3^{\circ}\text{C}$, док је средња минимална температура априла $4,1^{\circ}\text{C}$, а новембра $1,0^{\circ}\text{C}$. У брдско-планинским пределима температуре су још ниже. Топлији период започиње нагло априла, а завршава се брзо почетком октобра месеца.

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

Најтоплији месеци су јул и август, чије су температуре приближно уједначене (20,1°C и 19,8°C). Дневне температуре тих месеци су знатно више, али су ноћи јако свеже, те средње температуре нису високе. Током вечери са околних брда спуштају се расхлађене ваздушне масе, те жарке дане смењују прохладне ноћи. У долини Нишаве у просеку има 30 тропских дана током лета, док је северно од Видлича само 10. Апсолутне минималне температуре општине Димитровград су веома ниске. Најниже су у јануару(-24,3°C) и фебруару(-23,5°C). Средње месечне вредности релативне влажности ваздуха у наведеном периоду крећу се од 66% до 82%. Највећа влажност је у зимском периоду због ниских температура ваздуха, а најмања у августу и априлу. Повећање релативне влаге у мају и јуну месецу настаје због обилнијих падавина.

Падавине

Главни максимуми падавина су у мају (67,2 мм) и јуну (70 мм). То су уједно и најкишовитији месеци на том подручју. Главни минимум падавина је септембра (38,9мм) и октобра (39,1мм). Током лета кише су краткотрајне, након чега брзо опет огреје сунце, а ретка су она лета у којима сваког другог или трећег дана падне киша. Сува и топла лета јесу главне карактеристике климе Димитровграда. Први снег падне углавном у брдско-планинском делу и то новембра месеца. Последњи снежни дани у Димитровграду су у марту, а у брдско-планинском крају априлу или мају месецу. У вишим крајевима снег се дуже задржава и веће је дебљине снежни покривач. Снежни покривач се најдуже задржи децембра (12,9 дана) и јануара (18,2 дана). Ниске температуре ваздуха на Старој планини задржавају снег у априлу, мају и октобру месецу.

На овим локацијама мерења квалитета ваздуха нема посебних климатских разлика у односу на исте релевантне карактеристике климе за Димитровград уопште. Клима у овом крају је умерено континентална са утицајем планинске климе са севера. Од ветрова преовлађавају северни и северозападни. Најмања покривеност неба облацима је августа 27% а највећа децембра 70%. Просечна годишња облачност износи 52%. Појава „тишине“ у Димитровграду је посебно у хладном периоду године због појаве тзв. „језера хладног ваздуха“, који стационира у условима без ветра, стварајући појаву веома ниских температура.

Можемо рећи да се град налази у веома повољним климатско-еколошким условима. За оцену климатских карактеристика овог подручја, метеоролошки подаци потичу из Републичког Хидрометеоролошког завода.

Климатски и метеоролошки услови представљају битан фактор за одређивање стања животне средине и процену утицаја планираних активности на посматраном простору. Метеоролошке прилике се најчешће дефинишу помоћу просторних и временских варијација струјања, температуре и влажности, као и интензитета зрачења. За процену распрострањања и дисперзије аерозагађења значајни су подаци о ветровима и јављања тишине, као и температурне инверзије.

ЦИЉ КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Према Уредби о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Службени гласник РС, број 11/10 и 75/10 и 63/13), у 2023. години вршено је континуирано систематско мерење загађености ваздуха којим се обезбеђује:

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

- Праћење нивоа загађености ваздуха у односу на граничне и толерантне вредности ,
- Детекцију повећаних концентрација загађујућих материја.
- Идентификацију извора загађења или ризика.
- Анализу утицаја одрђених извора загађивања на квалитет ваздуха.
- Развој одговарајућих краткорочних акционих планова и планова за управљање квалитетом ваздуха
- Предузимање превентивних мера у сегментима значајним за заштиту ваздуха од загађивања
- Сагледавање утицаја предузетих мера на ниво загађености ваздуха

ЗАКОНСКА ОСНОВА

Мерење аерозагађења у Пироту обавља се на основу следећих законских прописа:

1. Закон о заштити животне средине, Сл. Гласник РС бр 135/04 , 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18, 95/18
2. Закон о заштити ваздуха, Сл. Гласник РС бр. 39/09, 10/13
3. Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха, (Сл. Гласник РС бр 11/10, 75/10 и 63/13).

МЕРНИ УРЕЂАЈИ И ОПРЕМА

За узорковање сумпордиоксида , азотових оксида и чађи коришћен је апарат за узорковање ваздуха PROEKOS са дигиталним очитивањем времена старта, протеклог времена, тренутноги укупног протока у току дана.

За узорковање таложних материја коришћен је седиментатор са сондом Ф 20 см, постављен на постоља у складу са одредбама.

За одређивање концентрације чађи коришћен је рефлектометар РФ1

МЕТОДОЛОГИЈА

Избор мерног места, опрема, узорковање, лабораторијске методе, као и тумачење добијених резултата је у складу са Законом о заштити животне средине (Сл.лист Сл. Гласник РС бр 135/04 , 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18, 95/18), Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха, (Сл. Гласник РС бр 11/10, 75/10 и 63/13).. Према уговору са Општинском управом Димитровград

У току 2023. године вршена су мерења загађености ваздуха и праћени су следећи параметри: Сумпордиоксид, Азотдиоксид, Чађ, Укупне таложне материје са анализом тешких метала (олово, кадмијум и цинк)

ИЗВЕШТАВАЊЕ

Извештаји о мерењима загађености ваздуха редовно су достављани сваког месеца. Резултати су систематизовани у табеле и налазе се у Прилогу овог извештаја.

РЕЗУЛТАТИ МЕРЕЊА

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

- ЦЕНТАР-

ЈАНУАР- ЦЕНТАР	SO ₂	NO ₂	Џаđ
1.1.2023	<4,0	7,3	9,22
2.1.2023	5,27	6,46	16,14
3.1.2023	5,39	12,04	4,01
4.1.2023	5,72	11,01	4,04
5.1.2023	<4,0	10,23	14,49
6.1.2023	4,06	6,9	7,07
7.1.2023	<4,0	9,44	22,18
8.1.2023	4	3,08	12,54
9.1.2023	4,75	5,37	9,66
10.1.2023	<4,0	6,7	9,76
11.1.2023	<4,0	6,18	9,77
12.1.2023	4,29	6,01	16,5
13.1.2023	4,21	10,26	4
14.1.2023	4,13	9,56	6,88
15.1.2023	4,04	9,3	13,12
16.1.2023	4,53	9,67	13,71
17.1.2023	4,07	9,94	9,68
18.1.2023	4,57	9,77	7,17
19.1.2023	<4,0	7,96	10,49
20.1.2023	<4,0	5,61	12,79
21.1.2023	<4,0	10,78	9,68
22.1.2023	<4,0	7,06	24,36
23.1.2023	<4,0	8,54	10,65
24.1.2023	<4,0	5,79	13,22
25.1.2023	<4,0	3,89	13,2
26.1.2023	<4,0	5,99	3,92
27.1.2023	<4,0	4,42	7,34
28.1.2023	4,03	3,64	3,77
29.1.2023	6,36	3,73	9,54
30.1.2023	6,03	5,33	4,07
31.1.2023	5,99	5,38	9,91

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ФЕБРУАР- ЦЕНТАР	SO ₂	NO ₂	Џад
1.2.2023	<4,0	9,23	6,92
2.2.2023	<4,0	3,23	6,97
3.2.2023	<4,0	9,11	3,31
4.2.2023	<4,0	3,06	4,72
5.2.2023	<4,0	2,96	6,16
6.2.2023	<4,0	3,13	4,88
7.2.2023	4,49	5,62	13,6
8.2.2023	5,15	5,77	10,18
9.2.2023	<4,0	5,89	14,81
10.2.2023	17,31	10,97	7,22
11.2.2023	28,92	10,29	5,86
12.2.2023	10,64	11,93	11,35
13.2.2023	16,02	9,35	17,21
14.2.2023	4,39	4,49	11,33
15.2.2023	4,03	8,69	13,14
16.2.2023	<4,0	9	18,04
17.2.2023	<4,0	8,09	13,14
18.2.2023	<4,0	11,04	4,6
19.2.2023	4,48	8,89	10,99
20.2.2023	<4,0	9,65	4,76
21.2.2023	<4,0	9,34	11,13
22.2.2023	<4,0	11,77	11,17
23.2.2023	5,68	6,72	11,72
24.2.2023	<4,0	10	15,04
25.2.2023	<4,0	7,14	17,39
26.2.2023	<4,0	6,1	8,55
27.2.2023	<4,0	4,91	6,82
28.2.2023	<4,0	2,02	9,08

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

МАРТ- ЦЕНТАР	SO ₂	NO ₂	Саd
1.3.2023	<4,0	2,07	4,97
2.3.2023	<4,0	5,17	11,13
3.3.2023	4,41	8,39	13,49
4.3.2023	<4,0	4,6	11,32
5.3.2023	<4,0	5,21	9,14
6.3.2023	<4,0	6,68	13,49
7.3.2023	<4,0	4,28	11,41
8.3.2023	<4,0	4,36	14,81
9.3.2023	<4,0	3,7	13,72
10.3.2023	<4,0	3,83	11,43
11.3.2023	<4,0	3,66	11,4
12.3.2023	<4,0	3,77	13,43
13.3.2023	<4,0	3,28	13,43
14.3.2023	7,08	3,41	15,82
15.3.2023	<4,0	3,15	11,41
16.3.2023	<4,0	3,12	11,5
17.3.2023	4,37	2,69	15,26
18.3.2023	4,38	3,46	12,96
19.3.2023	5,43	7,79	17,33
20.3.2023	8,75	10,09	15,93
21.3.2023	<4,0	2,83	17,84
22.3.2023	<4,0	3,23	15,33
23.3.2023	<4,0	6,78	13,62
24.3.2023	<4,0	4	9,22
25.3.2023	<4,0	3,67	7,05
26.3.2023	<4,0	10,68	9,54
27.3.2023	<4,0	2,93	7,12
28.3.2023	<4,0	2,97	4,86
29.3.2023	<4,0	5,41	10,67
30.3.2023	<4,0	5,06	4,84
31.3.2023	<4,0	5,23	9,51

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ОКТОБАР- ЦЕНТАР	SO ₂	NO ₂	Саџ
1.10.2023	<4,0	3,29	3,28
2.10.2023	<4,0	2,79	0,7
3.10.2023	<4,0	6,81	0,7
4.10.2023	<4,0	4,43	2,78
5.10.2023	4,11	4,16	3,04
6.10.2023	4,23	2,79	2,76
7.10.2023	5,31	5,38	2,77
8.10.2023	<4,0	2,95	2,77
9.10.2023	<4,0	6,22	2,77
10.10.2023	<4,0	2,89	0,7
11.10.2023	<4,0	7,06	0,7
12.10.2023	<4,0	7,62	2,77
13.10.2023	<4,0	7,95	0,7
14.10.2023	4,07	5,78	4,86
15.10.2023	4,01	2,48	2,96
16.10.2023	4,05	3,33	2,78
17.10.2023	<4,0	7,37	2,77
18.10.2023	<4,0	7,26	2,77
19.10.2023	<4,0	4,65	2,77
20.10.2023	<4,0	3,39	2,79
21.10.2023	<4,0	3,97	2,78
22.10.2023	<4,0	7,34	2,77
23.10.2023	<4,0	7,01	0,69
24.10.2023	<4,0	6,46	0,69
25.10.2023	<4,0	7,09	2,77
26.10.2023	<4,0	8,36	5,35
27.10.2023	<4,0	4,36	0,69
28.10.2023	<4,0	7,49	0,71
29.10.2023	<4,0	8,1	0,69
30.10.2023	4,16	9,22	4,86
31.10.2023	<4,0	6,47	0,7

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

НОВЕМБАР-ЦЕНТАР	SO ₂	NO ₂	Џаџ
1.11.2023	<4,0	9,38	0,69
2.11.2023	<4,0	7,73	0,77
3.11.2023	<4,0	3,48	0,7
4.11.2023	<4,0	8,58	0,69
5.11.2023	<4,0	7,69	0,69
6.11.2023	<4,0	6,38	0,7
7.11.2023	4,75	7,41	0,69
8.11.2023	4,23	6,77	2,77
9.11.2023	7,25	7,87	0,69
10.11.2023	<4,0	7,41	0,7
11.11.2023	<4,0	6,77	2,76
12.11.2023	<4,0	7,87	2,77
13.11.2023	<4,0	12,34	2,83
14.11.2023	<4,0	8,8	2,78
15.11.2023	4,23	5,96	2,77
16.11.2023	5,08	8,27	5,02
17.11.2023	<4,0	8,78	0,69
18.11.2023	<4,0	8,34	0,7
19.11.2023	<4,0	9,85	2,76
20.11.2023	<4,0	8,61	4,87
21.11.2023	<4,0	7,58	2,78
22.11.2023	<4,0	8,87	7,03
23.11.2023	<4,0	9,2	7,67
24.11.2023	<4,0	9,06	0,69
25.11.2023	<4,0	4,67	2,79
26.11.2023	4,15	4,77	2,76
27.11.2023	<4,0	12,12	9,24
28.11.2023	<4,0	14,18	2,77
29.11.2023	<4,0	11,31	2,91
30.11.2023	<4,0	14,82	0,69

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ДЕЦЕМБАР-ЦЕНТАР	SO ₂	NO ₂	Џад
1.12.2023	<4,0	17,09	13,39
2.12.2023	<4,0	11,42	0,67
3.12.2023	<4,0	6,06	0,67
4.12.2023	<4,0	14,71	2,86
5.12.2023	<4,0	5,72	2,92
6.12.2023	<4,0	7,81	5,28
7.12.2023	<4,0	9,81	0,68
8.12.2023	<4,0	7,08	2,8
9.12.2023	<4,0	7,01	2,67
10.12.2023	<4,0	9,24	0,7
11.12.2023	<4,0	15,64	2,79
12.12.2023	<4,0	12,67	2,83
13.12.2023	<4,0	7,69	2,83
14.12.2023	<4,0	16,18	5,35
15.12.2023	<4,0	10,69	0,68
16.12.2023	<4,0	7,32	2,65
17.12.2023	<4,0	6,15	2,75
18.12.2023	<4,0	9,98	2,75
19.12.2023	<4,0	19,69	2,82
20.12.2023	<4,0	8,88	2,83
21.12.2023	<4,0	9,77	9,95
22.12.2023	<4,0	19,86	2,72
23.12.2023	<4,0	10,44	2,62
24.12.2023	<4,0	9,71	2,8
25.12.2023	<4,0	10,34	2,86
26.12.2023	<4,0	13,07	2,73
27.12.2023	<4,0	6,34	2,78
28.12.2023	<4,0	7,27	0,7
29.12.2023	<4,0	10,06	25,37
30.12.2023	4,19	6,84	4,58
31.12.2023	<4,0	5,99	4,6

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

-ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ-

АПРИЛ-ГРАНИЦА	SO ₂	NO ₂	Џаџ
1.4.2023	<4,0	5,31	7,1
2.4.2023	<4,0	6,06	7,05
3.4.2023	4,41	3,3	2,96
4.4.2023	<4,0	5,1	2,91
5.4.2023	<4,0	5,56	1
6.4.2023	<4,0	5,27	2,97
7.4.2023	<4,0	12,67	2,92
8.4.2023	<4,0	15,88	7,7
9.4.2023	<4,0	14,01	7,85
10.4.2023	<4,0	12,57	3,05
11.4.2023	<4,0	17,84	7,05
12.4.2023	<4,0	16,1	7,45
13.4.2023	<4,0	11,18	7,28
14.4.2023	7,08	10,51	2,87
15.4.2023	<4,0	10,22	1
16.4.2023	<4,0	10,02	5,13
17.4.2023	4,37	4,46	5,03
18.4.2023	4,38	5,53	2,89
19.4.2023	5,43	7,84	1
20.4.2023	8,75	10,32	2,81
21.4.2023	<4,0	2,03	4,99
22.4.2023	<4,0	2,04	1
23.4.2023	<4,0	11,39	1
24.4.2023	<4,0	10,95	2,89
25.4.2023	<4,0	2,05	7,19
26.4.2023	<4,0	4,85	6,99
27.4.2023	<4,0	9,45	7,18
28.4.2023	<4,0	6,07	7,97
29.4.2023	<4,0	5,96	1
30.4.2023	<4,0	7,48	1

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

МАЈ- ГРАНИЦА	SO ₂	NO ₂	Саd
1.5.2023	<4,0	7,81	5,29
2.5.2023	<4,0	3,02	2,88
3.5.2023	<4,0	6,42	1
4.5.2023	<4,0	6,98	2,87
5.5.2023	<4,0	3,79	1
6.5.2023	<4,0	3,76	2,78
7.5.2023	<4,0	6,04	2,89
8.5.2023	<4,0	5,32	1
9.5.2023	<4,0	5,43	0,72
10.5.2023	<4,0	6,11	0,72
11.5.2023	<4,0	6,56	2,88
12.5.2023	<4,0	10,06	4,89
13.5.2023	<4,0	5,72	4,9
14.5.2023	<4,0	7,73	2,75
15.5.2023	<4,0	7,95	0,69
16.5.2023	<4,0	8,64	0,71
17.5.2023	<4,0	8,9	2,87
18.5.2023	<4,0	4,33	0,7
19.5.2023	<4,0	4,25	2,87
20.5.2023	<4,0	5,01	0,71
21.5.2023	<4,0	7,47	0,78
22.5.2023	<4,0	5,25	2,87
23.5.2023	<4,0	5,3	4,88
24.5.2023	<4,0	5,67	2,77
25.5.2023	<4,0	4,07	0,69
26.5.2023	<4,0	4,61	2,78
27.5.2023	<4,0	4,8	2,77
28.5.2023	<4,0	3,86	2,89
29.5.2023	<4,0	4,46	5,26
30.5.2023	<4,0	4,53	7,71
31.05.2023	<4,0	4,79	2,99

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ Ваздуха за 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ЈУН- ГРАНИЦА	SO ₂	NO ₂	Саd
1.6.2023	<4,0	4,55	2,77
2.6.2023	<4,0	5,71	2,7
3.6.2023	<4,0	6,34	2,71
4.6.2023	<4,0	4,18	2,99
5.6.2023	<4,0	5,14	2,73
6.6.2023	<4,0	4,36	2,67
7.6.2023	<4,0	7,11	2,68
8.6.2023	<4,0	9,45	0,67
9.6.2023	<4,0	6,59	7,27
10.6.2023	<4,0	7,47	2,8
11.6.2023	<4,0	6,15	0,71
12.6.2023	<4,0	4,51	0,72
13.6.2023	<4,0	5,43	2,76
14.6.2023	<4,0	6,44	0,7
15.6.2023	<4,0	6,28	3,17
16.6.2023	<4,0	7,58	2,73
17.6.2023	<4,0	7,99	2,7
18.6.2023	<4,0	5,88	4,93
19.6.2023	<4,0	5,13	2,78
20.6.2023	<4,0	6,41	2,93
21.6.2023	<4,0	8,41	5,08
22.6.2023	<4,0	14,28	6,02
23.6.2023	<4,0	8,94	4,77
24.6.2023	<4,0	9,01	8,95
25.6.2023	<4,0	5,65	2,79
26.6.2023	<4,0	4,24	2,83
27.6.2023	<4,0	6,8	2,82
28.6.2023	<4,0	7,71	5,23
29.6.2023	<4,0	6,38	2,79
30.6.2023	<4,0	3,99	2,78

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ЈУЛ- ГРАНИЦА	SO ₂	NO ₂	Саd
1.7.2023	<4,0	10,43	2,78
2.7.2023	<4,0	8,1	2,85
3.7.2023	<4,0	4,07	2,84
4.7.2023	<4,0	4,76	2,82
5.7.2023	<4,0	10,06	3,09
6.7.2023	<4,0	9,26	0,7
7.7.2023	<4,0	5,97	2,28
8.7.2023	<4,0	3,15	0,72
9.7.2023	<4,0	5,83	2,88
10.7.2023	<4,0	6,22	5,04
11.7.2023	<4,0	6,12	2,86
12.7.2023	<4,0	5,97	2,84
13.7.2023	<4,0	6,48	5
14.7.2023	<4,0	9,54	2,83
15.7.2023	<4,0	7,84	2,88
16.7.2023	<4,0	4,98	3,37
17.7.2023	<4,0	6	5,07
18.7.2023	<4,0	6,99	2,94
19.7.2023	<4,0	7,14	0,73
20.7.2023	<4,0	7,96	3,02
21.7.2023	<4,0	9,17	4,56
22.7.2023	<4,0	6,92	2,65
23.7.2023	<4,0	2,82	4,59
24.7.2023	<4,0	10,96	4,52
25.7.2023	<4,0	10,43	9,68
26.7.2023	<4,0	4,25	2,86
27.7.2023	<4,0	6,17	3,03
28.7.2023	<4,0	5,13	5
29.7.2023	<4,0	4,18	5,04
30.7.2023	<4,0	6,03	2,85
31.7.2023	<4,0	7,43	0,71

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

АВГУСТ- ГРАНИЦА	SO ₂	NO ₂	Саd
1.8.2023	<4,0	4,63	2,83
2.8.2023	<4,0	6,69	0,71
3.8.2023	<4,0	7,29	7,7
4.8.2023	<4,0	18,51	2,81
5.8.2023	<4,0	19,76	7,01
6.8.2023	<4,0	8,55	6,95
7.8.2023	<4,0	7,05	4,72
8.8.2023	<4,0	4,09	5,13
9.8.2023	<4,0	10,01	5,18
10.8.2023	<4,0	6,61	3,04
11.8.2023	<4,0	4,53	2,84
12.8.2023	<4,0	5,24	5,03
13.8.2023	<4,0	4,92	7,37
14.8.2023	<4,0	17,38	5,33
15.8.2023	<4,0	4,9	9,3
16.8.2023	<4,0	6,22	5,01
17.8.2023	<4,0	7,21	0,69
18.8.2023	<4,0	23,49	2,85
19.8.2023	<4,0	16,34	5,03
20.8.2023	<4,0	22,57	7,28
21.8.2023	<4,0	7,89	5,03
22.8.2023	<4,0	12,53	7,19
23.8.2023	<4,0	9,8	2,97
24.8.2023	<4,0	6,52	4,92
25.8.2023	<4,0	5,09	0,7
26.8.2023	<4,0	9,15	4,98
27.8.2023	<4,0	8,36	0,72
28.8.2023	<4,0	21,28	4,98
29.8.2023	<4,0	16,66	9,3
30.8.2023	<4,0	10,94	7,09
31.8.2023	<4,0	8,31	2,71

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

СЕПТЕМБАР- ГРАНИЦА	SO ₂	NO ₂	Ћаđ
1.9.2023	4,13	4,96	2,93
2.9.2023	4,16	4,46	5,19
3.9.2023	<4,0	6,95	2,99
4.9.2023	<4,0	5,62	2,92
5.9.2023	<4,0	9,6	2,76
6.9.2023	<4,0	14,01	4,85
7.9.2023	<4,0	20,6	7,27
8.9.2023	<4,0	25,81	0,7
9.9.2023	<4,0	12,84	7,01
10.9.2023	<4,0	12,72	4,84
11.9.2023	<4,0	10,47	2,82
12.9.2023	<4,0	19,56	2,77
13.9.2023	<4,0	12,57	2,73
14.9.2023	<4,0	10,6	5,04
15.9.2023	4,62	7,97	4,93
16.9.2023	<4,0	13,17	4,89
17.9.2023	<4,0	5,43	0,7
18.9.2023	<4,0	6,47	2,78
19.9.2023	/	/	/
20.9.2023	/	/	/
21.9.2023	/	/	/
23.9.2023	<4,0	7,59	0,7
24.9.2023	<4,0	8	0,7
25.9.2023	<4,0	6,77	0,7
26.9.2023	<4,0	2,96	0,7
27.9.2023	<4,0	6,87	2,79
28.9.2023	<4,0	4,36	0,69
29.9.2023	<4,0	4,26	0,7
30.9.2023	<4,0	5,53	0,7
23.9.2023	<4,0	7,59	0,7

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

АМБИЈЕНТАЛНИ ВАЗДУХ - SO₂ (µg/m³) ЦЕНТАР

Општина	Локација :	
	ОШ „Христо Ботев“, ул. Христо Ботев бр. 3	
Број мерења	182	
Средња годишња вредност	4,5	
Медијана С 50	4,6	
Фреквенца. вис. кон. С98	9.5	
Минимална вредност	<4.0	
Максимална вредност	28,79	
Гранична вредност (ГВ-средња годишња)	50	
Број дана преко ГВ-дневна*	0	
% дана преко ГВ-дневна*	0%	
Толерантна вредност (ТВ-средња годишња)	50	
Број дана преко ТВ-дневна**	0	
% дана преко ТВ-дневна**	0%	

Образложење : - концентрације преко граничне вредности (ГВ)

- концентрације преко толерантне вредности (ТВ)

* - Гранична вредност - дневна - 125 µg/m³

** - Толерантна вредност - дневна - 125 µg/m³

**ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД**

АМБИЈЕНТАЛНИ ВАЗДУХ - NO₂ (µg/m³) ЦЕНТАР

Општина	Локација :
	ОШ „Христо Ботев“, ул. Христо Ботев бр. 3
ДИМИТРОВГРАД	
Број мерења	182
Средња годишња вредност	7,32
Медијана С 50	7,07
Фреквенца.вис.кон.С98	15,85
Минимална вредност	2,02
Максимална вредност	19,86
Гранична вредност (ГВ-средња годишња)	40
Број дана преко ГВ-дневна*	0
% дана преко ГВ-дневна*	0%
Толерантна вредност (ТВ-средња годишња)	60
Број дана преко ТВ-дневна**	0
% дана преко ТВ-дневна**	0%

Образложење : - концентрације преко граничне вредности (ГВ)

- концентрације преко толерантне вредности (ТВ)

* - Гранична вредност - дневна - 85 µg/m³

** - Толерантна вредност - дневна – 125 µg/m³

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

АМБИЈЕНТАЛНИ ВАЗДУХ - ЧАЂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) ЦЕНТАР

Општина	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	ОШ „Христо Ботев“, ул. Христо Ботев бр. 3
Број мерења	182
Средња годишња вредност	6.8
Медијана С 50	4.86
Фреквенца. вис. кон. С98	17,91
Минимална вредност	0.67
Максимална вредност	25.37
Максимална дозвољена вредност (МДВ-средња годишња)	50
Број дана преко МДВ-дневна*	0
% дана преко МДВ-дневна*	0%

Образложење : - концентрације преко максималне дозвољене вредности

* Максимална дозвољена вредност - дневна – $50 \text{ mg}/\text{m}^3$

**ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД**

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ (mg/m²/dan) ЦЕНТАР

Општина	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	ОШ „Христо Ботев“, ул. Христо Ботев бр. 3

ЈАНУАР	106.7
ФЕБРУАР	56.0
МАРТ	177.41
АПРИЛ	-----
МАЈ	-----
ЈУН	-----
ЈУЛ	-----
АВГУСТ	-----
СЕПТЕМБАР	-----
ОКТОБАР	31.64
НОВЕМБАР	172.93
ДЕЦЕМБАР	282.62

Просечна вредност	137.9
--------------------------	--------------

Вредности параметара
преко МДВ

- МДВ (Максимално дозвољена средња годишња вредност) = 200 (mg/m²/dan)

- МДВ (Максимално дозвољена средња месечна вредност) = 450 (mg/m²/dan)

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ОЛОВО У АЕРОСЕДИМЕНТУ ($\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{dan}$) ЦЕНТАР

Општина	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	ОШ „Христо Ботев“, ул. Христо Ботев бр. 3

ЈАНУАР	< 5
ФЕБРУАР	< 5
МАРТ	< 5
АПРИЛ	-----
МАЈ	-----
ЈУН	-----
ЈУЛ	-----
АВГУСТ	-----
СЕПТЕМБАР	-----
ОКТОБАР	< 5
НОВЕМБАР	< 5
ДЕЦЕМБАР	< 5

Просечна вредност	< 5.0
-------------------	-------

**ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД**

КАДМИЈУМ У АЕРОСЕДИМЕНТУ ($\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{dan}$) ЦЕНТАР

Општина	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	ОШ „Христо Ботев“, ул. Христо Ботев бр. 3

ЈАНУАР	< 1
ФЕБРУАР	< 1
МАРТ	< 1
АПРИЛ	-----
МАЈ	-----
ЈУН	-----
ЈУЛ	-----
АВГУСТ	-----
СЕПТЕМБАР	-----
ОКТОБАР	< 1
НОВЕМБАР	< 1
ДЕЦЕМБАР	< 1

Просечна вредност	<1
-------------------	----

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ЦИНК У АЕРОСЕДИМЕНТУ ($\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{dan}$) ЦЕНТАР

Општина	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	ОШ „Христо Ботев“, ул. Христо Ботев бр. 3

ЈАНУАР	64.0
ФЕБРУАР	30.3
МАРТ	73.97
АПРИЛ	-----
МАЈ	-----
ЈУН	-----
ЈУЛ	-----
АВГУСТ	-----
СЕПТЕМБАР	-----
ОКТОБАР	34.16
НОВЕМБАР	130.7
ДЕЦЕМБАР	32.8

Просечна вредност	60.99
-------------------	-------

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

АМБИЈЕНТАЛНИ ВАЗДУХ - SO₂ (µg/m³) ГРАНИЦА

Општина :	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	Објекат ЈП Комуналац Димитровград- Гранични прелаз Градина
Број мерења	180
Средња годишња вредност	4.01
Медијана С 50	4.0
Фреквенца.вис.кон.С98	4.18
Минимална вредност	<4.0
Максимална вредност	4.62
Гранична вредност (ГВ-средња годишња)	50
Број дана преко ГВ-дневна*	0
% дана преко ГВ-дневна*	0%
Толерантна вредност (ТВ-средња годишња)	50
Број дана преко ТВ-дневна**	0
% дана преко ТВ-дневна**	0%

Образложење : - концентрације преко граничне вредности (ГВ)

- концентрације преко толерантне вредности (ТВ)

* - Гранична вредност - дневна - 125 µg/m³

** - Толерантна вредност - дневна - 125 µg/m³

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

АМБИЈЕНТАЛНИ ВАЗДУХ - NO₂ (µg/m³) ГРАНИЦА

Општина :	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	Објекат ЈП Комуналац Димитровград- Гранични прелаз Градина
Број мерења	180
Средња годишња вредност	7,88
Медијана С 50	6,54
Фреквенца. вис. кон. С98	21,07
Минимална вредност	2,03
Максимална вредност	25,81
Гранична вредност (ГВ-средња годишња)	40
Број дана преко ГВ-дневна*	0
% дана преко ГВ-дневна*	0%
Толерантна вредност (ТВ-средња годишња)	60
Број дана преко ТВ-дневна**	0
% дана преко ТВ-дневна**	0%

Образложење : - концентрације преко граничне вредности (ГВ)

- концентрације преко толерантне вредности (ТВ)

* - Гранична вредност - дневна - 85 µg/m³

** - Толерантна вредност - дневна - 125 µg/m³

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

АМБИЈЕНТАЛНИ ВАЗДУХ - ЧАЂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) ГРАНИЦА

Општина :	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	Објекат ЈП Комуналац Димитровград- Гранични прелаз Градина
Број мерења	180
Средња годишња вредност	3.54
Медијана С 50	2.88
Фреквенца. вис. кон. С 98	8.38
Минимална вредност	0.67
Максимална вредност	9.68
Максимална дозвољена вредност (МДВ-средња годишња)	50
Број дана преко МДВ-дневна*	0
% дана преко МДВ-дневна*	0%

Образложење : - концентрације преко максималне дозвољене вредности

* Максимална дозвољена вредност - дневна – $50 \text{ mg}/\text{m}^3$

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ (mg/m²/dan) ГРАНИЦА

Општина :	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	Објект ЈП Комуналац Димитровград- Гранични прелаз Градина

ЈАНУАР	-----	
ФЕБРУАР	-----	
МАРТ	-----	
АПРИЛ	77.6	
МАЈ	176.91	
ЈУН	192.57	
ЈУЛ	38.32	
АВГУСТ	175.47	
СЕПТЕМБАР	78.2	
ОКТОБАР	-----	
НОВЕМБАР	-----	
ДЕЦЕМБАР	-----	

Просечна вредност	123,2	
-------------------	-------	--

Вредности параметара преко МДВ

- МДВ (Максимално дозвољена средња годишња вредност) = 200 (mg/m²/dan)

- МДВ (Максимално дозвољена средња месечна вредност) = 450 (mg/m²/dan)

**ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД**

ОЛОВО У АЕРОСЕДИМЕНТУ ($\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{dan}$) ГРАНИЦА

Општина :	Локација :	
ДИМИТРОВГРАД	Објекат ЈП Комуналац Димитровград- Гранични прелаз Градина	

ЈАНУАР	-----	
ФЕБРУАР	-----	
МАРТ	-----	
АПРИЛ	<5	
МАЈ	<5	
ЈУН	<5	
ЈУЛ	<5	
АВГУСТ	5.29	
СЕПТЕМБАР	<5	
ОКТОБАР	-----	
НОВЕМБАР	-----	
ДЕЦЕМБАР	-----	

Просечна вредност	5,14	
-------------------	------	--

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

КАДМИЈУМ У АЕРОСЕДИМЕНТУ ($\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{dan}$) ГРАНИЦА

Општина :	Локација :
ДИМИТРОВГРАД	Објекат ЈП Комуналац Димитровград- Гранични прелаз Градска

ЈАНУАР	-----	
ФЕБРУАР	-----	
МАРТ	-----	
АПРИЛ	< 1	
МАЈ	< 1	
ЈУН	< 1	
ЈУЛ	< 1	
АВГУСТ	< 1	
СЕПТЕМБАР	< 1	
ОКТОБАР	-----	
НОВЕМБАР	-----	
ДЕЦЕМБАР	-----	

Просечна вредност	<1
-------------------	----

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ЦИНК У АЕРОСЕДИМЕНТУ ($\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{dan}$) ГРАНИЦА

Општина :	Локација :	
ДИМИТРОВГРАД	Објекат ЈП Комуналац Димитровград- прелаз Градина	Гранични

ЈАНУАР	-----	
ФЕБРУАР	-----	
МАРТ	-----	
АПРИЛ	52.28	
МАЈ	111.7	
ЈУН	276.55	
ЈУЛ	21.63	
АВГУСТ	150.76	
СЕПТЕМБАР	108.28	
ОКТОБАР	-----	
НОВЕМБАР	-----	
ДЕЦЕМБАР	-----	

Просечна вредност	120.2	
-------------------	-------	--

ЗАКЉУЧАК

Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха, донета у складу са законским обавезама, дефинише већину граничних вредности концентрација загађујућих материја, за различите периоде осредњавања.

Такође она дефинише и већину карактеристичних вредности, доњу и горњу границу оцењивања и толерантну вредност, за различите загађујуће супстанце и различите периоде осредњавања. У неким случајевима она одређује и број случајева, број пута, са толерантним прекорачењем граничне вредности неких загађујућих материја. Поређењем конкретне концентрације загађујуће материје са набројаним карактеристичним вредностима врши се оцењивање квалитета ваздуха.

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

Сумпордиоксид

Анализом добијених резултата (мерно место „Граница“ и мерно место “Центар“) у односу на измерене концентрације сумпордиоксида можемо констатовати следеће:

1. Средње измерене концентрације сумпордиоксида су биле испод ГВ и ТВ од $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ваздуха на годишњем нивоу према Уредби о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Службени гласник РС, број 11/10 и 75/10 и 63/2013) .
2. Није забележен ни један дан са концентрацијама сумпордиоксида изнад дозвољених граничних и толерантних вредности.

Како није било повећања ГВ за сумпордиоксид није било индикација за упозорења јер су концентрације SO_2 биле испод ГВИ. Такође за сваки месец средње месечне вредности сумпордиоксида у току целог месеца биле су испод прописане средње дневне ГВ.

Чађ

Анализом добијених резултата у односу на измерене концентрације чађи можемо констатовати следеће:

1. У току 2023. године све измерене вредности чађи су биле испод максимално дозвољених вредности (МДВ) (мерно место „Граница“ и мерно место “Центар“)
- Како у истим временским интервалима није било истовременог повећања ГВ за сумпордиоксид и МДВ за чађ, није било индикација за упозорења јер су концентрације SO_2 биле испод ГВИ. Такође за сваки месец средње месечне вредности и чађи и сумпордиоксида у току целог месеца биле су испод прописане средње дневне ГВ.

Анализом добијених резултата можемо констатовати да су концентрације чађи које су измерене имале сезонски карактер пораста, тако да су повећане у грејној сезони у односу на период ван грејне сезоне.

Азотдиоксид

Анализом добијених резултата (мерно место „Граница“ и мерно место “Центар“) у односу на измерене концентрације азотдиоксида можемо констатовати следеће:

1. Средње измерене концентрације азотдиоксида су биле испод ГВ ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и ТВ од $60 (\mu\text{g}/\text{m}^3)$ ваздуха на годишњем нивоу према Уредби о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Службени гласник РС, број 11/10 и 75/10 и 63/2013) .
2. Није забележен ни један дан са концентрацијама азотдиоксида изнад дозвољених граничних вредности имисије.

Према добијеним резултатима можемо констатовати да су измерене концентрације азотдиоксида имале повезаност са фреквенцијом саобраћаја, али и са временским приликама у току зимских месеци.

Укупне таложне материје

1. Средња годишња вредност укупних таложних материја (мерно места „Граница“ и мерно место “Центар“) износила је испод МДВ (Максимално дозвољена средња годишња вредност) = $200 (\text{mg}/\text{m}^2/\text{dan})$.

У току 2023 год. није било прекорачења средње МДВ за укупне таложне материје. Коментар добијених вредности анализе испитиваних узорака врши се у складу са одредбама Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Сл.гл. РС бр.11/2010, 75/2010 и 63/2013).

Коментар добијених вредности анализа садржаја осталих параметара у испитиваним узорцима (цинк, кадмијум и олово) не подлеже одредбама Уредбе о условима за

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА ЗА 2023 ГОДИНУ ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Сл.гл. РС бр.11/2010, 75/2010 и 63/2013), где нису прописане максимално дозвољене вредности.

Извештаји о мерењима загађености ваздуха редовно су достављани сваког месеца, Одељењу за заштиту животне средине у Димитровграду.

ПРЕДЛОГ МЕРА

Одржавање и унапређење квалитета ваздуха у Димитровграду, а са основним циљем да се заштити и унапреди здравље грађана, може се остварити следећим предлогом мера и активности:

1) Израдом урбанистичког плана (којим се планира низ фактора који доприносе бољем квалитету ваздуха)

- Зонско планирање и реализација урбанистичких планова стриктно према зонама
- Планирање и озелењавање јавних површина и праваца дуж саобраћајница
- Планско озелењавање напуштених, неискоришћених површина које се ненаменски користе често и за одлагање отпада и шута
- Ограничење висине стамбених и пословних зграда и њихово постављање у складу са ружом ветрова и могућностима проветравања града
- Редовно чишћење и прање улица и путева, као и јавних површина, шеталишта и паркинга
- Смањење загађење плановима за смањење извора загађења ваздуха, нарочито саобраћаја, грађевинских радова и индустрије.

2) Израдити катастар загађивача ваздуха који би нам са мерењем загађености ваздуха у комуналној средини пружили податке о месту, врсти, количини и саставу емитованих полутаната, изворима штетних материја и енергетско-технолошким условима под којима се они емитују у атмосфери, као и временској и просторној расподели загађујућих полутаната што би омогућило просторно и временско предвиђање нивоа загађености ваздуха.

3) Изменом режима саобраћаја

- Унапређењем управљања саобраћајем
- Заменом стандардних раскрсница кружним токовима
- Планирањем и проширењем зона са ограничењем саобраћаја
- Повећање броја паркинга и побољшање начина паркирања
- Проширење броја пешачких зона и бициклистичких стаза

4) Топлификацијом и коришћењем обновљивих извора енергије уз примену мера енергетске ефикасности

- Размотрити могућност прикључивања што већег броја корисника на даљински систем грејања
- Контролисати рад, техничку исправност и употребу што квалитетнијег горива у постојећим котларницама ради смањења угрошка енергента, а тиме и мање емисије полутаната.
- Код пројектовања и изградње стамбених објеката, посебну пажњу посветити питању термоизолације, као мере за смањење угрошка горивног материјала, а самим тим и смањења загађења ваздуха.

У ПИРОТУ, 15.01.2024



МИРОСЛАВ МИЈАЛКОВИЋ, дипл.инж.заш